

Oznake i razvoj religije

ĖOVJEK – RELIGIOZNO BIÆE

OZNAKE I RAZVOJ RELIGIJE Vjera odnosno religija jedan je od odgovora na pitanje smisla. Što je religija? Religija oznaæava òovjekovu usmjerenost zbilji koja sve nadilazi i proŹima. Veæ je sama religija neka vrsta tajne. Kako je religija nastala? Kako je nastala ideja – pojam Boga? (...) Zanimljivo je kako su ljudi bili religiozni u pradávná vremena, a religiozni su i sada na poèetku treæeg tisuæljeæa. Religija nije nestala, nije izumrla! Veæina svjetskog stanovništva i dan danas pripada nekoj od religija.

Arheološka i paleontološka ispitivanja u špiljama su pokazala da su peæinski ljudi bili na neki naèin religiozni. Do toga se zakljuèka došlo na temelju crteŹa u špiljama, rezbarija, naèinu pokapanja i štovanja mrtvih, itd. Religija je stara koliko i òovjek. Zato nije lako odgovoriti na pitanje, kako je religija nastala. Postoje mnoge teorije. Po nekima se religija razvijala poput uma. Ėovjek je promatrao svijet, upoznao njegove lijepe i ruŹne strane, traŹio istinu. U prirodnim pojavama (npr. olujama, grmljavini, poplavi, suši) òovjek je gledao utjecaj boŹanskih biæa (bogova ili boga). Religija je katkad imala i magijske oznake. U svakome je sluèaju religija imala svoj razvoj. Prvotno je òovjek boŹansku zbilju vezao uz prirodu i prirodne pojave, kasnije je usavršavao svoje vjerovanje. Postoje neki pokazatelji da je vjera u jednoga Boga takoðer prisutna na neki naèin od pradavnih vremena. Kako je religija nastala ostaje pored svih istraŹivanja tajna òovjekovog duhovnog razvoja. IstraŹivaèi su uoèili da postoje neka zajednièka obiljeŹja (oznake) prisutne u svim religijama. MoŹemo govoriti o pet sastavnica svake religije:

a) vjera u neko boŹansko biæe,

b) sveti spisi (svete knjige),

c) kult (obredi, blagdani, rituali, molitveni èini),

d) utemeljitelj (osnivaè religije),

e) moral (vjera koja se odraŹava na Źivot). Za poèetak, dobro je nakon èitanja ovoga odlomka, navesti pet sastavnica (obiljeŹja) katolièke vjere. Za bolje snalaŹenje u svijetu raznih i velikih religija, dobro je poznavanje osnovnih religijskih pojmova. Mladim vjeronancima ne bi trebalo biti teško razumjeti i upamtiti navedene izraze. Rijeè je o temeljnoj religioznoj kulturi korisnoj za svako daljnje istraŹivanje.

1. teizam je vjerovanje u Boga

2. monoteizam je vjerovanje u jednoga Boga

3. politeizam je vjerovanje u više bogova

4. henoteizam je vjerovanje u više bogova, ali je jedan meðu njima glavni

5. panteizam je poistovjeæivanje Boga s prirodom

6. ateizam je vjerovanje da Boga nema

7. antiteizam je protivljenje vjeri u Boga (borba protiv vjere)

8. animizam je vjerovanje da sva biæa i sve stvari imaju dušu i nose u sebi nadnaravne snage

9. idolopoklonstvo ili idolatrija je klanjanje bogovima ili stvorenjima kao Bogu (npr. novcu)

10. kult oznaæava iskazivanje èasti Bogu ili boŹanstvu najèešæe preko odreðenih obreda i gesta

11. totemizam je drŹanje da neka Źivotinja (totem) ima BoŹju snagu, te ju se uzima kao zaštitnika nekog plemena

12. tabu je shvaćanje da se neke ljude ili stvari ne smije dotaknuti ili da se o nečemu ne smije govoriti
13. znak je stvarnost koja upućuje na neku drugu stvarnost iznad sebe i nema udjela u toj stvarnosti
14. simbol je stvarnost koja upućuje na neku drugu stvarnost iznad sebe i ima udjela u toj stvarnosti

15. mistika se odnosi na duboka duhovna iskustva preko molitve i kršćanske meditacije
16. meditacija označava unutrašnje opuštanje, koncentriranje radi određenog cilja
17. teologija je znanost o Bogu i čovjeku
18. etika je filozofska disciplina o čovjekovu moralnom djelovanju

19. bilokacija je duhovna sposobnost da se istodobno može biti na dva mjesta
20. levitacija je duhovna sposobnost lebdenja u zraku
21. stigmatizacija je pojava Isusovih rana na rijetkom broju vjernika

22. dualizam je vjerovanje u dva boga (božanstva) od kojih je jedan obično dobar a drugi zao
23. deizam je vjerovanje da je Bog stvorio svijet i onda se privremeno ili trajno povukao iz njega (napustio ga)
24. sinkretizam je mješanje ideja različitih religija
25. yoga je vrsta meditacije koja dolazi iz hinduizma

26. fatalizam je vjerovanje u sudbinu, tj. da je život unaprijed određen
27. reinkarnacija je vjerovanje istočnjačkih religija i sekti da nakon smrti ljudska duša odlazi u druga živa bića (novi čovjek, životinja ili biljka)
28. praznovjerje je vjerovanje da neke geste, brojevi i riječi imaju magijsku moć, što stvarno nemaju
29. agnosticizam je vjerovanje da se Boga ne može spoznati, pa ga se ni ne traži
Pitanja i zadaci:
- što je neobično glede nastanka religije?

- Koliko je stara religija kao religija?
 - Koje su sastavnice svake religije (pet sastavnica)?
 - Koje od navedenih 29 oznaka religije uključuje katolička vjera?
 - Koje su od navedenih 29 oznaka religije dio tvoga vlastitog vjernihog iskustva? Molitva za mudrost
- U zahvalnosti Gospodinu pred darom vjere, pred darom tajne, pred darom života, ponizno molimo za dar mudrosti, za dar razbora. Molimo da nam dar Duha Svetoga kojega smo primili na sakramentu krizme pomogne u traženju istine. Molimo da ostanemo vjerni svojoj vjeri, darovanoj istini i ljubavi u Kristu. Po istome Kristu Gospodinu našemu. Amen.